

แผนการสอนรายคาบ

คาบที่ 10 เรื่องที่สอน หมูสะเต๊ะ โดยครู อรอนงค์ ลำดวล

สะเต๊ะ (Satay) เป็นอาหารมุสลิมอินโดนีเซีย เป็นเนื้อสะเต๊ะหรือไม้ที่ไถ่เท่านั้นในเมืองไทยส่วนใหญ่คนไทยมุสลิมทำเนื้อสะเต๊ะขาย คนเหล่านี้มีเชื้อสายชวาหรือมลายู สะเต๊ะของอินโดนีเซีย คัดแปลงมาจากคาบับ ของพ่อค้าอินเดียมุสลิมที่เดินทางมาค้าขายที่นั่น คัดแปลงจากเนื้อก๊อหนักแล้วย่าง มาเป็นเนื้อหั่นเป็นริ้วบางหมักหรือหมา ก่อนใช้ไม้ไผ่ เหลาเสียบเนื้อนำไปย่างจนสุกหอม จิ้มกับน้ำจิ้มถั่วลิสงสไตส์ชวาแท้

ปัจจุบันในเมืองไทยทำเนื้อสะเต๊ะ ขายกันไม่มากนัก เพราะคนที่กินเนื้อนี้มีจำนวนน้อยลงและหมูสะเต๊ะของคนจีนได้รับความนิยมมากกว่า

1. จุดประสงค์การสอน

1. บอกส่วนผสมและวิธีทำหมูสะเต๊ะได้
2. ทำหมูสะเต๊ะได้
3. นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือ นำไปประกอบอาชีพได้

2. รายการสอน

1. การเตรียมส่วนผสมและขั้นตอนการหมักหมูสะเต๊ะ
2. การเตรียมส่วนผสมและขั้นตอนการทำน้ำจิ้ม
3. การเตรียมส่วนผสมและขั้นตอนการทำอาจาต

3. วัสดุอุปกรณ์ หนังสือ และสิ่งที่ต้องเตรียม

อุปกรณ์

ถ้วยตวง ช้อนตวง ตาชั่ง มีด เขียง เตาย่าง อ่างผสม หม้อ กระทะ ไม้เสียบสะเต๊ะ

ข้อแนะนำในการเตรียมส่วนผสม

เนื้อหมู เลือกใช้เนื้อหมูส่วนสันนอกจะหั่นง่ายและเมื่อหั่นจะได้ชิ้นหมูที่สวยงาม ถ้าไม่ใช่หมูจะใช้เนื้อไก่หรือเนื้อวัวก็ได้

ลูกผักชี ยี่หว่า ซื่อได้ที่ร้านขายยา หรือร้านขายน้ำพริกแกง เครื่องเทศ ของแห้ง

ในตลาดสด นำมาคั่วไฟอ่อนๆ โขลกให้ละเอียด

ขมิ้น ถ้าไม่ใช่ขมิ้นสด ใช้ขมิ้นผง 1 ช้อนชา

พริกแห้ง แกะเม็ดออก แช่น้ำให้นิ่มก่อนนำไปโขลก

มะพร้าวขูด ใช้มะพร้าวขูดประมาณ 700 กรัม สำหรับหัวกะทิ ½ ถ้วย ในการหมักหมูและ 2 1/2 ถ้วย สำหรับทำน้ำจิ้ม

ส่วนผสมสะเต๊ะ

1. เนื้อหมู	500	กรัม	2. ลูกผักชีคั่วป่น	1	ช้อนชา
3. ยี่หระคั่วป่น	½	ช้อนชา	4. ข่าหั่นละเอียด	1	ช้อนชา
5. ตะไคร้ซอย	1	ช้อนโต๊ะ	6. ขมิ้นหั่นละเอียด	1 ½	ช้อนชา
7. ผิวมะกรูดหั่นละเอียด	½	ช้อนชา	8. ผงกะหรี่	1	ช้อนชา
9. นมขันทวน	4	ช้อนโต๊ะ	10. น้ำตาลทราย	1	ช้อนโต๊ะ
11. เกลือป่น	1	ช้อนชา	12. น้ำมันพืช	2	ช้อนโต๊ะ
13. หัวกะทิข้นๆ	½	ถ้วย			

ส่วนผสมน้ำจิ้ม

1. พริกแห้งเม็ดใหญ่	3-4	เม็ด	2. ข่าหั่นละเอียด	½	ช้อนชา
3. ตะไคร้ซอยบางๆ	2	ช้อนชา	4. ผิวมะกรูดหั่นละเอียด	¼	ช้อนชา
5. หอมแดงหั่นละเอียด	1	ช้อนโต๊ะ	6. กระเทียมสับละเอียด	1 ½	ช้อนชา
7. รากผักชีหั่นละเอียด	1	ช้อนชา	8. กะปิ	½	ช้อนชา
9. เกลือป่น	1	ช้อนชา	10. กะทิ	2 – 2 ½	ถ้วย
11. น้ำมัน	3-4	ช้อนโต๊ะ	12. งาขาวคั่วป่นละเอียด	2	ช้อนโต๊ะ
13. ถั่วลิสงคั่วป่นละเอียด	1/3	ถ้วย	14. น้ำตาลปี๊ป	50	กรัม
15. น้ำตาลทราย	2-3	ช้อนโต๊ะ	16. น้ำมันงาเป็ยกข้นๆ	2-3	ช้อนโต๊ะ
17. น้ำปลา	2	ช้อนชา	18. เกลือป่น	2	ช้อนชา

ส่วนผสมอาจาด

1. น้ำส้มสายชู	½	ถ้วย	2. น้ำ	½	ถ้วย
3. น้ำตาลทราย	1	ถ้วย	4. เกลือป่น	1 ½ - 2	ช้อนชา
5. แปะแซ	50	กรัม	6. แดงกวา	6	ลูก
7. หอมแดงซอย	4-5	หัว	8. พริกชี้ฟ้าแดงหั่นแฉ่น	1-2	เม็ด

4. ลำดับขั้นการสอน หรือลำดับขั้นการทำงาน

วิธีการหมักหมู

1. หั่นเนื้อหมูตามยาวของเส้น ให้มีขนาดประมาณ 1x3 นิ้ว หรือ 1x4 นิ้ว
2. โขลกลูกผักชี ยี่หระ ข่า ขมิ้น ตะไคร้ ผิวมะกรูด เกลือ ผงกะหรี่ เข้าด้วยกัน

ให้ละเอียด ตักใส่อ่างผสม ใส่น้ำตาล หัวกะทิ นมข้นหวาน น้ำมันพืช และหมูเคล้าให้เข้ากัน หมักไว้ 1-2 ชั่วโมง

3. นำหมูที่หมักไว้มาเสียบไม้ ทำจนหมด

4. ปิ้งเนื้อหมูสะเต๊ะ โดยพรมด้วยหางกะทิจนสุก จัดเสิร์ฟพร้อมน้ำจิ้มสะเต๊ะและอาจาด

วิธีทำน้ำจิ้มสะเต๊ะ

1. โขลกพริกแห้ง เกลือ ข่า ตะไคร้ ผิวมะกรูด รากผักชี ให้ละเอียด ใส่น้ำมัน กระเทียม กะปิ โขลก ให้เข้ากันและละเอียด

2. ผัดน้ำมันที่โขลกไว้กับน้ำมันด้วยไฟปานกลางให้หอม ค่อยๆ เติมหักกะทิ ผัดจนแตกมัน ปรุงรส ด้วยเกลือป่น น้ำปลา น้ำตาลทราย น้ำตาลปี๊ป น้ำมะขามเปียกใส่ถั่วลิสงคั่วป่น งาคั่วป่น เคี่ยวจนข้น ชิมรส ยกออกจากเตา

วิธีทำน้ำอาจาด

1. ผสมน้ำส้มสายชู น้ำ น้ำตาล เกลือ เบะแซ่ ตั้งไฟกลางพอเดือด เคี่ยวจนเหนียว ยกลง พักไว้ให้เย็น

2. ผ่าแตงกวาตามยาว 2-4 ชิ้น หั่นตามขวางหนา ½ เซนติเมตร

3. จัดแตงกวา หอมแดง พริกชี้ฟ้าแดง ใส่ถั่วงอก ตักน้ำปรุงรสใส่ เสิร์ฟทันที

ข้อแนะนำ

1. การหั่นหมู ไม่ควรหั่นบางไป เวลาช้อนเนื้อหมูจะแห้งแข็ง การย่างใช้ไฟปานกลางหรือแรง ขณะย่าง ใช้หางกะทิผสมเนยละลายพรมบนเนื้อหมู

2. ถั่วลิสงคั่ว ควรบดให้ละเอียด น้ำจิ้มจะมีลักษณะข้นและเหนียว หรือถ้าต้องการให้ข้นมาก จะใช้ขนมปังหัวกะโหลกหรือขนมปังจืดป่นให้ละเอียด ใสลงในน้ำจิ้ม จะช่วยให้ข้นขึ้น

3. ถ้าหมักหมูทิ้งค้างคืนไว้ในตู้เย็น หมูก็จะมีคาวนุ่มขึ้น

5. เสน่ห์ในการประเมินผล

หมูสะเต๊ะเนื้อนุ่ม ไม่แห้งแข็ง หอมกลิ่นเครื่องเทศ รสเค็มหวาน น้ำจิ้มมีรสหวาน เค็มนำ รสเปรี้ยว เล็กน้อย ข้นจืด หอมกลิ่นถั่ว เนื้อเหนียว อาจาดมี 3 รส หวาน เปรี้ยว เค็ม แต่งกวากรอบ

สาระน่ารู้

คาบับ (Kabab) หรือ คีباب (Kebab) ภาษาอังกฤษเรียก Kabab ตามคำอินเดีย

จึงทำให้นิยมใช้ คาบับ มากกว่า คีباب

คาบับ คือ ชิ้นเนื้อเสียบเหล็กย่างไฟหอมๆ กินกับข้าวสวยหรือขนมปัง เป็นอาหารมุสลิมที่พบเห็นได้มากในอินเดียภาคเหนือ ปากีสถาน และบังกลาเทศ แต่แหล่งดั้งเดิมจริงๆ ของคาบับ เป็นพวกชาวเติร์ก ต่อมาจึงแพร่หลายไปทั่วในวันออกกลาง และเมดิเตอร์เรเนียน คำรับดั้งเดิมของตุรกีเรียก ”

ซีกคึบาบ” เป็นเนื้อพะหันจีนพอกำ ได้ที่แล้วเสียบเหล็กแหลมย่างไฟ อย่างไรก็ตาม คึบาบใน เปอร์เซียหรืออิหร่าน มิได้จำกัดเฉพาะจีนเนื้อเสียบเหล็กย่างเท่านั้น อาจเป็นเนื้อบดเสียบหรือไม่เสียบ เหล็กก็ได้ ในตะวันออกกลางถิ่นอื่น ยังมีคึบาบจากแกะหรือแพะทั้งตัว

แหล่งข้อมูล พจน์ ลัจจะ และ พจน์ สุทธิรัตน์ เส้นทางอาหารมุสลิมนิตยสารครัว ฉบับที่ 117 มีนาคม 2547 หน้า 72

แผนการสอนรายคาบ

คาบที่ 11 เรื่องที่สอน ซี่โครงหมอบเต้าซี่ โดยครู อรอนงค์ ลำดวล

เต้าเจี้ยว เต้าหู้ยี้ เต้าซี่ ล้วนเป็นเครื่องปรุงรสยอดนิยมของชาวจีน ที่ช่วยเพิ่มความอร่อยในอาหาร หลากหลายรายการ ซี่โครงหมอบเต้าซี่ ก็เป็นหนึ่งในรายการอาหารจีน ที่มีรสชาติอร่อย หอมกลิ่น เครื่องปรุง โดยเฉพาะเต้าซี่

1. จุดประสงค์การสอน

1. บอกส่วนผสมและขั้นตอนการทำซี่โครงหมอบเต้าซี่ได้
2. ทำซี่โครงหมอบเต้าซี่ได้
3. นำไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือนำไปประกอบอาชีพได้

2. รายการสอน

1. การเตรียมส่วนผสมและขั้นตอนการทำซี่โครงหมอบเต้าซี่
2. การอบ

3. วัสดุอุปกรณ์ หนังสือ และสิ่งที่ต้องเตรียม

อุปกรณ์

ตาข่าย ซ้อนตวง ลังถึง อ่างผสม เตาอบ หรือฝ้ออบ มีด เขียง

ข้อแนะนำในการเตรียมส่วนผสม

ซี่โครงหมู เลือกซี่โครงที่มีเนื้อมากๆ ลักษณะเนื้อสีชมพูอ่อน มีความใหม่สด

นำไปต้มเคี่ยวไฟอ่อนๆ นำซุบเก็บไว้ทำอาหารอื่นได้ เช่น ต้มจืด โจ๊ก ข้าวต้ม ฯลฯ

- เต้าซี่ มีจำหน่ายเป็นกระปุกเล็กๆ ซื่อได้ที่เยาวราช หรือ ซุปเปอร์มาร์เก็ตชั้นนำทั่วไป
- เหล้าจีน มีกลิ่นหอมใช้ปรุงอาหาร มีจำหน่ายที่ซุปเปอร์มาร์เก็ตแผนกเหล้าหรือที่ตลาดเยาวราช

ราคาขวดละประมาณ 200 – 300 บาท